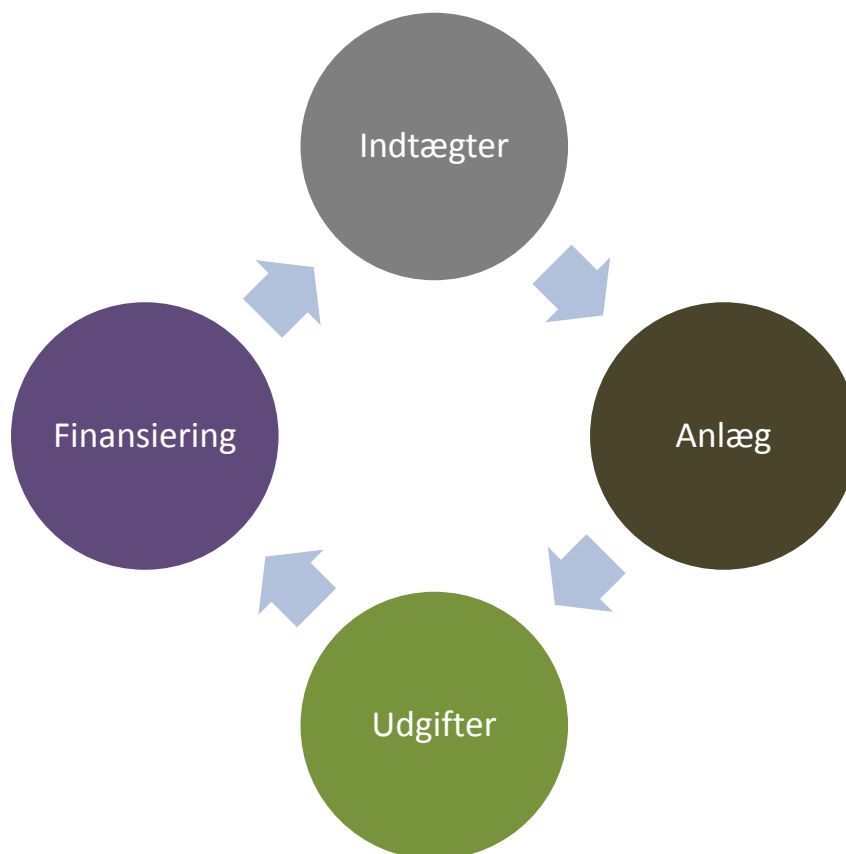

Budgetproces for Budget 2017-2020

Indhold

1. INDLEDNING	2
2. ØKONOMISKE MÅL	2
3. BUDGETRAMMER	3
3.1 Budgetrammer - drift	3
3.1.1 Katalog med Effektiviserings- og Besparelsesforslag	4
3.2 Budgetoverslagsår	4
3.3 Anlæg	5
3.4 Finansieringsområdet	5
3.5 Takster	5
4. FAGUDVALG	6
5. HØRING	6
5.1 MED-organisationen	6
5.2 Øvrige høringsberettigede	6
5.3 Høringsproces	6
5.4 Borgerinddragelse	6
6. BYRÅDETS BUDGETFORHANDLINGER	7
6.1 Forslag fra Byrådets partier og enkeltmedlemmer	7
6.2 Orienteringsmøde den 15. august 2016	7
6.3 Byrådets budgetseminar den 1. september 2016	7
7. PROCES OG TIDSPLAN FOR BUDGET 2017-2020	8

1. Indledning

Budget 2016-19 blev i oktober 2015 godkendt med tilslutning fra alle byrådets medlemmer. En 2-årig budgetaftale blev indgået, og denne aftale er det naturlige udgangspunkt for den budgetlægning, der i oktober 2016 skal være afsluttet med Budget 2017-20.

Budgetlægningen får derfor fokus på dels opfølgning budgetaftalens økonomiske og indholdsmæssige grundlag, og dels sikring af det fornødne råderum til for eventuelle omprioriteringer, som aftalens parter ønsker gennemført.

Det økonomiske udgangspunkt for Slagelse Kommune er fortsat stramt - såvel udgiftsmæssigt som indtægtsmæssigt – og rammevilkårene for kommunerne er kraftigt påvirket af opgaveudviklingen på en række områder f.eks. flygtningeområdet.

Med udgangspunkt i at der blev indgået en 2-årig budgetaftale for 2016-17, er budgetprocessen ændret i forhold til tidligere år, hvor ikke mindst fagudvalgene har været stærkt involveret i at frembringe grundlaget for budgetforhandlingerne. Da den 2-årige aftale langt hen ad vejen forventes at imødekomme ønsker og behov i aftaleperioden, har Økonomiudvalget valgt at arbejde ud fra en model, hvor Borgmesteren gennem administrationen sikrer udarbejdelse af et budgetoplæg. Dette oplæg kan herefter danne udgangspunkt for forhandlinger mellem Byrådets partier og medlemmer sammen med forslag fra disse parter.

Budgetlægningsprocessen for Budget 2017-20 er i sin overordnede struktur bygget op omkring:

1. kvartal fastlægger Økonomiudvalget og Byrådet principper, rammer og proces
2. kvartal forbereder Borgmester og administrationen et budgetoplæg som grundlag for Byrådets budgetforhandlinger
3. kvartal forhandler Byrådet en budgetaftale på plads
4. kvartal udmønter fagudvalgene budgetaftalen, således at grundlaget i det enkelte fagudvalg er på plads inden budgetårets start.

Den detaljerede proces- og tidsplan indeholder dermed også nogle ændringer/forenklinger i forhold til de foregående år. I de følgende afsnit beskrives i kort form processens elementer, og i afsnit 7 findes en samlet tidsplan.

I forlængelse af denne politiske budgetplan udarbejdes endvidere en administrativ budgetvejledning, som uddyber det materiale, der skal anvendes, og de terminer, der sikrer processens gennemførelse.

2. Økonomiske mål

Processen for udarbejdelse af Slagelse Kommunes Budget 2017-2020 skal sikre en realisering af de økonomiske mål, som Byrådet har fastlagt. Heri indgår at skabe råderum for udvikling og nye investeringer samt gennem effektiviseringer at udmønte de indeholdte rammereduktioner.

Byrådet fastlagde den 25. august 2014 de økonomiske mål, som nedenfor er vist med en "trafiklys-oversigt" med beløb angivet i mio. kr.:

Definitioner	Ordinært driftsresultat	Anlægsbudget	Gennemsnitlig kassebeholdning (udisponeret)	Skattefinansieret gæld
"Rum for udvikling"	Over 150	Over 125	Over 75	Faldende
"Basisbudget"	125 - 150	100 - 125	50 - 75	Status quo
"Pres på økonomien"	Under 125	Under 100	Under 50	Stigende

Anm: På grundlag af drøftelse i Økonomiudvalget i januar 2016 fremlægges i løbet af 2016 justeret oplæg til økonomisk politik bl.a. med revision af anvendelse af begrebet udisponeret kassebeholdning.

Budgetlægningen for 2017-20 tager udgangspunkt i de budgetoverslag for 2017-19, som er vedtaget i forbindelse med Budget 2016 og indeholder følgende målopfyldelse:

Budgetår	Ordinært driftsresultat	Anlægsbudget	Gennemsnitlig kassebeholdning (udisponeret)	Skattefinansieret gæld
2017	104	72	63	Faldende
2018	104	77	66	Faldende
2019	58	31	48	Faldende

Det fremgår, at niveauet for både det ordinære driftsresultat og anlægsbudgettet i alle årene er i kategorien "Pres på økonomien". Dermed giver de eksisterende budgetoverslag ikke rum for de udviklingsmuligheder, som Byrådet har haft som mål for den økonomiske politik.

Ud over de angivne mål indeholder Byrådets økonomiske mål en ambition om hvert år i forbindelse med budgetlægningen at skabe et økonomisk råderum for omprioriteringer m.v. Råderummet skal være min. 50 mio. kr. for at kunne beskrives som "Rum for udvikling" og dermed være i grønt.

I budgetoverslag for 2017 indgår en kasseopsparing på 20 mio. kr., og de effektiviseringer, der blev vedtaget med Budget 2016, er konkretiseret og udmøntet på de enkelte områder. Fra 2018 er samtidig indeholdt yderligere effektiviseringskrav på 32 mio. kr., som dog ikke p.t. er knyttet op på fastsatte handlinger, men alene er en overordnet rammereduktion.

Endelig er det værd at notere, at Regeringen i sin aftale med KL om kommunernes økonomi har fastsat et årligt omprioriteringsbidrag på 1 % af serviceudgifterne, hvilket svarer til 32 mio. kr. for Slagelse Kommune. Dette krav er allerede indarbejdet som lavere indtægt i tilskud/udligning og dermed indeholdt i den nævnte målopfyldelse og balance. Omprioriteringsbidraget akkumuleres over årene og vil derfor være stigende.

Nye ønsker vil kræve, at der gennem effektivisering og omlægninger af indsatser, service m.v. skaffes et økonomisk råderum. Af afsnit 3 fremgår, hvorledes katalog over effektiviserings- og besparelsesmuligheder er en del af budgetprocessen.

3. Budgetrammer

Rammestyringskonceptet - og dermed tildeling af økonomiske rammer samt ressourcefordelingsmodeller på de enkelte områder - fastholdes i budgettet, således at ansvaret for at udmønte budgettet i høj grad er placeret i fagudvalgene. Den ændrede proces for udarbejdelsen af budgettet har ikke betydning for den kompetencefordeling, som det endelige budget 2017-20 styres efter, men alene for udarbejdelsen af budgettet.

I de følgende underafsnit er kort beskrevet, hvorledes rammerne fastlægges og justeres i det budgetoplæg, som Borgmesteren udarbejder.

3.1 Budgetrammer - drift

Rammerne for driftsbudgettet tager udgangspunkt i overslagsårene i det vedtagne budget for 2016. Der ud over budgetlægges overslagsår 2020 som udgangspunkt lig 2019.

Budgetrammerne vil i Borgmesterens budgetoplæg, der forelægges Økonomiudvalget medio august, blive korrigeret på følgende måde:

- Rammerne for drift (inkl. refusion) prisen skrives efter KL's senest udmeldte skøn over pris- og lønstigninger, således at budgetrammerne udmeldes i 2017-niveau. Det vil sige, at hele

budgetlægningen finder sted i 2017-priser. KL's prisfremskrivninger forventes udmeldt i marts 2016 og evt. revideret i juli 2016.

- På følgende områder indregnes forlods konsekvenser af den demografiske udvikling i budgetrammerne: Dagtilbud, Skoler samt Sundhed og Omsorg. Det sker med udgangspunkt i de vedtagne demografimodeller og i befolkningsprognosen, der behandles politisk i marts.
- Tillægsbevillinger - givet i 2015 (efter budgetvedtagelsen for 2016) samt i 2016 (frem til 1. august) – der har virkning for 2017-2020, indarbejdes.
- Med udgangspunkt i årets Lov- og Cirkulæreprogram - der udsendes af Social- og Indenrigsministeriet i juli - beregnes de konkrete økonomiske konsekvenser for Slagelse Kommune.
- Overførselsudgifter budgetlægges på grundlag af konkrete beregninger af forventet antal modtagere og ydelser for såvel budgetåret 2017 som budgetoverslagsårene 2018-2020.

Borgmesterens budgetoplæg vil som udgangspunkt ikke indeholde budgetønsker, medmindre der er sket væsentlige skred i de forudsætninger, som budgetaftalen for 2016-17 bygger på.

3.1.1 Katalog med Effektiviserings- og Besparelsesforslag

Budgetlægningen indeholder en konkretisering af såvel de rammebesparelser, der ved budgetlægningen for 2016 blev indarbejdet i budgetoverslag 2018-19, og det økonomiske råderum, der ønskes skabt for at kunne imødekomme nye initiativer og ønsker. Nedenstående oversigt viser det budgetmæssige udgangspunkt (i 2016-priser):

Effektiviserings- og besparelsesforslag, der indarbejdes i budget 2017-20:	Budget	Budgetoverslag		
	2017	2018	2019	2020
Mio. kr. (2016-priser)				
Rammebesparelse i eksisterende B-overslag 2018-19	0	32	32	32
Årligt råderum (nyt til budgetlægning 2017-20)	64	32	32	32
I alt	64	64	64	64

Som vist skal der frembringes konkrete effektiviserings- og besparelsesforslag i 2017 på mindst 64 mio. kr., svarende til 2 % af serviceudgifterne. Forslagene skal dække både budgetåret 2017 og budgetoverslagsårene 2018-20. De allerede indarbejdede overordnede rammereduktioner "neutraliseres" i overslagsårene gennem denne konkrete udmøntning.

Borgmesteren fastlægger i samarbejde med Direktionen fordeling og retningslinjer for, hvorledes de enkelte centre skal bidrage til det samlede råderum. Det er et råderum, der er fastlagt med henblik på at give Byrådet prioriteringsmuligheder (fra- og tilvalg) i de efterfølgende forhandlinger om en budgetaftale.

Kataloget over effektiviserings- og besparelsesmuligheder behandles samlet i forbindelse med Byrådets budgetseminar primo september.

3.2 Budgetoverslagsår

Budgetoverslagsårene 2018-20 budgetlægges differentieret med udgangspunkt i bl.a. den demografiske udvikling, overførselsindkomsternes udvikling samt skøn over pris- og lønudviklingen. Grundlaget for den demografiske tilpasning er kommunens vedtagne befolkningsprognose, som forelægges til Økonomiudvalgets godkendelse i marts 2016.

Effektiviserings- og besparelsesmuligheder bearbejdes i overslagsårene som beskrevet i afsnit 3.1.1.

3.3 Anlæg

Fagudvalgene har i de foregående år haft mulighed for at fremsætte ønsker til anlæg, som ikke allerede er indarbejdet i budgetoverslag. Med den 2-årige budgetaftale vurderes der ikke at være behov for et stort katalog over anlægsønsker fra fagudvalgene. En vurdering, der bl.a. understøttes af dels Regeringens klare udmeldinger om begrænsning af kommunernes anlægsramme for de kommende år og dels det store omfang af uforbrugte rådighedsbeløb til anlæg i Slagelse Kommune i de seneste år.

Borgmesterens budgetforslag vil som udgangspunkt ikke indeholde nye anlægsønsker, men der vil være mulighed for partierne og Byrådets medlemmer at fremsætte forslag til forhandlingerne om budgettet i den fase af budgetlægningen.

Anlæg, der indgår i eksisterende budgetoverslag 2017-19, vil som udgangspunkt på forhånd være indarbejdet i budgetoplægget.

3.4 Finansieringsområdet

Finansieringsområdet – dvs. renter, balanceforskydninger, skat, tilskud og udligning mv. - budgetteres ud fra de faktiske beregninger samt konkrete skøn over udvikling på de respektive indtægtstyper.

I evt. budgetprognoser i foråret 2016 tages udgangspunkt i de af KL udmeldte forudsætninger og med anvendelse af KL's modeller for beregning af tilskud og udligning samt skatteprognose.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udmelder ultimo juni tilskud og udligning samt statsgaranteret udskrivningsgrundlag. Med den befolkningsvækst, der har været i Slagelse Kommune i 2014 og ikke mindst i 2015, vil det være relevant at beregne konkret på såvel selvbudgettering som statsgarantien. Det vil ske med de data, der foreligger helt frem til august/september. Økonomiudvalget forelægges i sit møde den 15. august disse beregninger af indtægtsgrundlaget. Endelig stillingtagen til statsgaranteret eller selvbudgetteret udskrivningsgrundlag vil dog først ske i forbindelse med Byrådets 2. behandling af budgettet.

Eventuelle særlige incitamentter til skattenedsættelser/-forhøjelser kan endvidere indgå i den politiske behandling af finansieringsområdet, når de konkrete vilkår fra Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen kendes.

Det forventes, at der i lighed med tidligere år vil være særtilskud o. lign., der skal ansøges af kommunen, og hvor ministeriets svar først vil foreligge i starten af september. Disse puljemidler vil som udgangspunkt ikke være indarbejdet i Borgmesterens budgetoplæg, men der udarbejdes ansøgninger i forhold til relevante puljer m.v.

3.5 Takster

Takster for de forskellige kommunale ydelser indgår som en del af budgetlægningen og dermed i det budgetoplæg, som Borgmesteren fremlægger i august.

Takster kan være en del af den politiske forhandling, men kan også være en konsekvens af andre beslutninger i forhandlingerne (eksempelvis på områder, hvor der er lovmæssig binding i forhold til de budgetterede udgifter).

Takster godkendes sammen med budgettet ved 2. behandlingen i Byrådet i oktober. Takstoversigten foreligger derfor til denne behandling. Såfremt det endelige budget giver anledning til en efterfølgende justering af nogle takster, sker godkendelse heraf i Byrådet i november.

4. Fagudvalg

Som tidligere nævnt er fagudvalgene ikke involveret i forbindelse med at udarbejde det budgetoplæg, der danner udgangspunkt for forhandling om budgettet mellem Byrådets partier og enkeltmedlemmer.

Derimod har fagudvalgene en væsentlig rolle i den efterfølgende udmøntning af de økonomiske rammer på konkrete aktiviteter og formål. Udvalgene vil derfor efter budgettets vedtagelse i oktober tage stilling til de elementer, der vedrører det enkelte udvalgs fagområde.

5. Høring

5.1 MED-organisationen

MED-organisationen inddrages i budgetprocessen på forskellig vis. HovedMED orienteres i starten af marts kort om den forventede budgetproces på baggrund af de beslutninger, som Økonomiudvalget har truffet i februar. Efter Byrådets godkendelse af budgetproces - herunder tidsplan - aftales det i HovedMED, hvorledes medarbejderne involveres i budgetlægningen.

HovedMED har mulighed for at fremkomme med input til budgettet på det personalepolitiske område m.v. Udvalget tilrettelægger selv en proces, som sikrer involvering af Sektorudvalg og Lokaludvalg. MED-organisationens input til budgettet på det personalepolitiske område drøftes i juni med henblik på evt. at kunne indgå i Borgmesterens budgetoplæg.

HovedMED orienteres om budgetstatus frem til Byrådets budgetseminar. Personalerepræsentanterne deltager i den budgetorientering, der den 15. august gives for Byrådet, og orienteres om budgetaftale, når den foreligger.

5.2 Øvrige høringsberettigede

Ud over MED-udvalg inddrages også brugerbestyrelser, Ældreråd, Handicapråd og andre fora i høring af budgetforslag for 2017-2020. De respektive fagcentre fastlægger selv evt. yderligere høring / involvering af interessenter i forbindelse med budgetprocessen.

5.3 Høringsproces

I perioden 10.-18. august er det samlede budgetoplæg fra Borgmesteren til høring i alle virksomheder og centre. Høringsperioden er kort for at sikre aktualitet i det materiale, der udsendes, og samtidig at kunne indgå i Byrådets forhandlinger om en budgetaftale primo september.

Høringen udmeldes dog i god tid, således at virksomheder og centre har mulighed for at sikre den fornødne mødeplanlægning. Modtagne høringssvar udsendes til Byrådet den 19. august forud for budgetseminaret.

Der gennemføres en yderligere høringsproces mellem byrådets 1. og 2. behandling af budgettet. Denne høring iværksættes, så snart der foreligger en budgetaftale mellem de politiske partier.

Høringen forventes at have en svarfrist den 20. september, og høringssvarene vil straks herefter blive udsendt til Byrådet. Høringsperioden kan dog ændres, såfremt budgetaftale ikke foreligger.

5.4 Borgerinddragelse

Ud over MED-udvalg og andre høringsberettigede vil der også for kommunens borgere i almindelighed være mulighed for at give kommentarer til budgetoplægget. I høringsperioden vil budgetmaterialet være tilgængeligt på kommunens hjemmeside, og borgerne har mulighed for at give deres mening til kende pr. mail. Disse tilkendegivelser vil kunne læses af alle på hjemmesiden.

6. Byrådets budgetforhandlinger

Med den aftale om kommunernes økonomi, som KL og Regeringen forhandler og har tradition for at indgå i juni, fastlægges rammer og indsatsområder for det kommende budgetår. Udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet om kommunens tilskud og udligning samt statsgaranteret udskrivningsgrundlag forventes at foreligge omkring 1. juli, hvorefter det finansielle grundlag for budgettet kan fastlægges med nogenlunde sikkerhed.

Erfaringerne viser, at det ikke er muligt at beregne endelige økonomiske konsekvenser af årets økonomiaftale før sommerferien. Der vil imidlertid i begyndelsen af juli blive udarbejdet et "Tendensnotat", som udsendes til Byrådet. "Tendensnotatet" beskriver de seneste vurderinger/beregninger af økonomiaftalens konsekvenser for Slagelse Kommune, finansieringsforhold samt evt. andre forhold af betydning for budgetbalancen.

6.1 Forslag fra Byrådets partier og enkeltmedlemmer

Borgmesterens budgetoplæg er som nævnt et udgangspunkt for de politiske forhandlinger. Samtlige partier og medlemmer af Byrådet har inden de planlagte forhandlinger mulighed for fremsætte forslag til både drift, anlæg og finansiering. Forslag, der fremsendes til Center for Økonomi senest den 19. august 2016, vil indgå i det materiale, der udsendes til Byrådet forud for budgetseminaret den 1. september. Der orienteres på budgetseminaret om forslagene.

Med henblik på at kvalitetssikre forslagene i forhold til bl.a. legalitet, faglig sammenhæng og realiserbarhed tilbydes administrativ bistand, såfremt forslag er Center for Økonomi i hænde inden den 19. august. Endvidere udarbejdes en standardskabelon til beskrivelse af forslaget, idet den konkrete budgetudmøntning af forslaget dermed kan tydeliggøres.

Det skal endelig fremhæves, at budgetforslag så vidt muligt skal følges af forslag til finansiering. Forslag, der ikke indeholder finansieringsforslag, vil i budgetforhandlingerne blive betragtet som finansieret af kassen.

6.2 Orienteringsmøde den 15. august 2016

Mødet har til formål at give Byrådet en samlet orientering om den foreløbige resultatopgørelse og det budgetoplæg, der fremlægges af Borgmesteren som grundlag for de politiske forhandlinger. Persona-lerepræsentanterne i HovedMED inviteres til at deltage i orienteringen.

6.3 Byrådets budgetseminar den 1. september 2016

Der afholdes 1-dages budgetseminar med det formål at kunne påbegynde politiske forhandlinger om Budget 2017 – 2020 og en budgetaftale. Center for Økonomi udsender senest den 25. august til byrådsmedlemmerne budgetmappe (papir) samt prioriteringsark (elektronisk), der kan anvendes til budgetsimulering mv.

Indholdet på budgetseminaret vil i hovedtræk være:

- Status for budgetbalancen
- Drøftelse af økonomisk råderum samt behov for anvendelse af katalog over effektiviserings- og besparelsesmuligheder
- Drøftelse af forslag til udmøntning af effektivisering og besparelser
- Forelæggelse af de politiske partier og enkeltmedlemmers forslag til ændringer i borgmesterens budgetoplæg
- Politiske forhandlinger

Der kan efter budgetseminaret være behov for yderligere forhandlinger mellem gruppeformænd o.lign. Det tilstræbes, at der foreligger en budgetaftale, inden Økonomiudvalget den 12. september indstiller budgetforslag til Byrådets 1. behandling den 19. september.

7. Proces og tidsplan for budget 2017-2020

Den overordnede proces- og tidsplan for budgetlægningen fremgår af den efterfølgende oversigt. Her angives terminer for orientering, drøftelse og beslutning i Økonomiudvalg og Byråd.

Proces- og tidsplanen kan justeres/udbygges i forløbet på baggrund af de beslutninger, der træffes om den videre budgetbehandling.

Proces og tidsplan for Budget 2017-2020

Måned	Dato	Udvalg	Budgetaktivitet
Februar	22.	ØU	<ul style="list-style-type: none"> Økonomiudvalget fastlægger overordnede principper for budgetlægningen, herunder model for frembringelse af budgetoplæg.
Marts	2.	Hoved-MED	<ul style="list-style-type: none"> Orientering af HovedMED vedr. principper for budgetproces
	21.	ØU	<ul style="list-style-type: none"> Indstilling til Byrådet af budgetproces og overordnet politisk tidsplan Godkendelse af befolkningsprognose som budgetteringsgrundlag
	29.	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> Godkendelse af budgetproces og overordnet politisk tidsplan
	Ultimo	KL	<ul style="list-style-type: none"> Skøn over forventet løn- og prisudvikling
Juni	10.	Hoved-MED	<ul style="list-style-type: none"> Drøftelse af personalepolitiske forslag til budgetoplæg Fastlægge budgetproces for MED-organisationen
	Medio	KL	<ul style="list-style-type: none"> Økonomiaftale mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi for 2017. Aftale udsendes til Byrådet Reviderede skøn over forventet løn- og prisudvikling udmeldes
	30.	Social- og Indenrigsmin.	<ul style="list-style-type: none"> Udsendelse af Tilskud og Udligning samt tilbud om statsgaranteret udskrivningsgrundlag
Juli	Primo	KL	<ul style="list-style-type: none"> Lov- og Cirkulæreprogram udsendes til kommunerne
	Medio	Byrådet	<ul style="list-style-type: none"> Tendensnotat udsendes af Center for Økonomi med beskrivelse af seneste økonomiske status, herunder konsekvenser af økonomiaftalen
August	9.	Byrådet	<ul style="list-style-type: none"> Udsendelse af Borgmesterens budgetoplæg til Byrådets medlemmer Offentliggørelse af Borgmesterens budgetoplæg
	15.	ØU samt gruppeformænd	<ul style="list-style-type: none"> Borgmesterens budgetoplæg forelægges til drøftelse og afklaring af videre proces
	15.	Byrådet og Hoved-MED	<ul style="list-style-type: none"> Orientering om borgmesterens budgetoplæg
	10.-18.	Virksomh. og centre, m.fl.	<ul style="list-style-type: none"> Høring af budgetoplæg
	9.-19.	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> Frist for Byrådets partier og enkeltmedlemmer til at fremsætte forslag, der skal udsendes til budgetseminar og –forhandlinger. Mulighed for administrativ bistand fra Center for Økonomi ved udarbejdelsen af forslag.

	25.	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> Center for Økonomi udsender budgetmappe samt prioriteringsark til brug for budgetseminar m.v.
September	1.	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> Budgetseminar med forhandlinger om budgetaftale <ul style="list-style-type: none"> Drøftelse af økonomisk råderum samt behov for anvendelse af katalog over effektiviserings- og besparelsesmuligheder Drøftelse af forslag til udmøntning af effektivisering og besparelser Forelæggelse af de politiske partier og enkeltmedlemmers forslag til ændringer i borgmesterens budgetoplæg Politiske forhandlinger
	2. – 9.	Gruppeformænd m.fl.	<ul style="list-style-type: none"> Forhandlinger om budgetaftale
	12.	ØU	<ul style="list-style-type: none"> Indstilling af budgetforslag til Byrådets 1. behandling
	19.	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> 1. behandling af budgetforslag for 2017-20 med oversendelse til 2. behandling samt frist for ændringsforslag
	13. – 20.	Virksomh. og centre	<ul style="list-style-type: none"> Høring budgetaftale
	23. kl. 12.00	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> Frist for ændringsforslag (og underændringsforslag den 26.)
Oktober	3.	ØU	<ul style="list-style-type: none"> Indstilling af ændringsforslag til Byrådets 2. behandling af budget, herunder godkendelse af takster
Oktober	10.	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> 2. behandling af budget, herunder godkendelse af takster
November	21.	ØU	<ul style="list-style-type: none"> Evt. supplerings vedr. takster Evaluering af budgetproces m.h.p. Budget 2018
	28.	Byråd	<ul style="list-style-type: none"> Evt. supplerings vedr. takster
December	uge 49	Fagudvalg	<ul style="list-style-type: none"> Udmøntning af budget 2016